

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

LAUSUNNOT

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 11 päivänä tammikuuta 2010,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi

direktiivien 2003/71/EY ja 2004/109/EY muuttamisesta

(CON/2010/6)

(2010/C 19/01)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 14 päivänä lokakuuta 2009 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä annetun direktiivin 2003/71/EY ja säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 2004/109/EY muuttamisesta ⁽¹⁾ (jäljempänä 'direktiiviehdotus').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, sillä ehdotettu asetus sisältää säännöksiä, jotka vaikuttavat Euroopan keskuspankkijärjestelmän rooliin myötävaikuttaa luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän politiikan moitteettomaan harjoittamiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Tässä lausunnossa esitetyt huomautukset eivät vaikuta EKP:n lausuntoon ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 1998/26/EY, 2002/87/EY, 2003/6/EY, 2003/41/EY, 2003/71/EY, 2004/39/EY, 2004/109/EY, 2005/60/EY, 2006/48/EY, 2006/49/EY ja 2009/65/EY muuttamisesta Euroopan pankkiviranomaisen, Euroopan vakuutus- ja työeläkeviranomaisen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen toimivallan osalta ⁽²⁾.

1. Yleisiä huomautuksia

- 1.1 EKP suhtautuu myönteisesti pyrkimykseen vahvistaa sijoittajien suojaa siten, että esitteissä olevista tiedoista tehdään yksinkertaisempia ja helpommin luettavia. Erityisesti kun kyse on ei täysin standardoiduista arvopapereista, kuten omaisuusvakuudellisista arvopapereista, sekä muuntotyypisistä vakuudella suojatuista arvopapereista, erityisesti katetuista joukkolainoista, sijoittajille ja sääntelyviranomaisille olisi hyötyä hyvin jäsenelystä, arvopapereiden sekä järjestelyn osapuolten keskeiset tiedot sisältävästä yhteenvedosta, sekä yhteenvedon sisältämiä tietoja koskevasta vastuujärjestelmästä. Näin voidaan varmistaa vertailukelpoisuus sekä omaisuusluokkien kesken että samaan omaisuusluokkaan kuuluvien arvopapereiden kesken.

⁽¹⁾ KOM(2009) 0491 lopullinen.

⁽²⁾ KOM(2009) 0576 lopullinen.

1.2 Tältä osin EKP suhtautuu erittäin myönteisesti EKP:n, toimivaltaisten viranomaisten ja alan toimijoiden välillä parhaillaan käytävään vuoropuheluun mahdollisuudesta luoda arvopaperien ja liikkeeseenlaskijoiden viitetietoja koskeva standardi, niin että nämä tiedot olisivat poliittisten päätöksentekijöiden, sääntelyviranomaisten ja rahoitusmarkkinoiden käytössä kansainvälisen julkisen infrastruktuurin välityksellä. Tämän infrastruktuurin välityksellä kaikki kiinnostuneet osapuolet saisivat laadukasta tietoa, joka on tarpeen yhä monimutkaisempia rahoitusmarkkinoita koskevien oikea-aikaisten ja luotettavien analyysien laatimiseksi, erityisesti kriisiaikoina ⁽¹⁾.

2. Erityisiä huomautuksia

Keskuspankkien luotonanto-operaatioiden julkistaminen EU:n lainsäädännön mukaan

2.1 Direktiiviin 2003/71/EY ⁽²⁾, direktiiviin 2004/109/EY ⁽³⁾ sekä muuhun EU:n lainsäädäntöön ⁽⁴⁾ sisältyy useita julkistamisvaatimuksia, joiden tarkoituksena on hyödyttää markkinoita ja suojata sijoittajia. Joissakin näistä direktiiveistä säädetään julkistamissääntöjä koskevista poikkeuksista. Erityisesti direktiivin 2003/71/EY 8 artiklan 2 kohdan mukaan ”kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan olla julkistamatta esitteessä tietyt tässä direktiivissä säädetyt tai 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa toimeenpanotoimenpiteissä tarkoitetut tiedot, jos se katsoo, että a) näiden tietojen julkistaminen olisi yleisen edun vastaista”. Vastaavista poikkeuksista ei säädetä direktiivissä 2004/109/EY.

2.2 Kuten viimeaikainen finanssikriisi on korostanut, olisi saatava aikaan selkeät oikeudelliset puitteet, jotta edistettäisiin keskuspankkien luotonannon ja muiden likviditeettiä tukevien toimien sujuvaa ja nopeaa toteutusta myös kriisitilanteissa. Tältä osin tiedot keskuspankin tietyille luottolaitokselle myöntämistä luotoista tai muista likviditeettiä tukevista toimista, mukaan lukien hätärahoitus maksuvalmiuden turvaamiseksi, on tarpeen pitää salassa rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi kokonaisuutena ja yleisen luottamuksen säilyttämiseksi kriisiaikana. Edellä mainittua direktiivin 2003/71/EY 8 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista poikkeusta voitaisiin mahdollisesti soveltaa oikeusperustana, jonka nojalla tietyt keskuspankkien toteuttamat operaatiot, mukaan lukien maksuvalmiuden turvaamiseksi annettu hätärahoitus, koskevia tietoja ei julkaista. Keskuspankin olisi kuitenkin oltava toimivaltainen viranomainen, kun kyse on sen toteuttamien operaatioiden luottamuksellisuuden säilyttämisestä rahoitusjärjestelmän moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Lisäksi tällainen julkistamisvelvoitteita koskeva poikkeus olisi lisättävä nimenomaisesti kaikkiin asianomaisiin EU:n säädöksiin. Lisäksi rahoitusjärjestelmän moitteeton toiminta edellyttää yksiselitteistä poikkeusta, sillä julkistamistarpeen tapauskohtainen arviointi voisi johtaa umpikujaan tilanteessa, jossa nopeat toimet on tarpeen. Näistä syistä ehdotukset direktiivien 2003/71/EY ja 2004/109/EY muuttamiseksi on esitetty liitteessä; vastaavat muutokset olisi lisättävä kaikkeen asiaankuuluvaan EU-lainsäädäntöön, jossa säädetään julkistamisvaatimuksista.

2.3 EKP on valmis tekemään myös jatkossa komission kanssa yhteistyötä asiassa.

3. Muutosehdotukset

Niiltä osin kuin EKP suosittaa ehdotettua direktiiviä muutettavaksi, tarkat muutosehdotukset perusteluineen on esitetty liitteessä.

Tehty Frankfurt am Mainissa 11 päivänä tammikuuta 2010.

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Ks. EKP:n pääjohtaja Jean-Claude TRICHET:n alustus ”Remarks on the future of European financial regulation and supervision” Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitean kokouksessa Pariisissa 23.2.2009, saatavilla verkkosivustolta <http://www.ecb.europa.eu>

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/71/EY, annettu 4 päivänä marraskuuta 2003, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38.

⁽⁴⁾ Nimittäin neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä, EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, seitsemäs neuvoston direktiivi 83/349/ETY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 1983, perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, konsolidoiduista tilinpäätöksistä, EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/6/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö), EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.

LIITE

Muutosehdotukset

Komission ehdottama teksti	EKP:n ehdottamat muutokset ⁽¹⁾
----------------------------	---

Muutos 1

Direktiivin 2003/71/EY 2 artiklan 1 kohdan e alakohdan i alakohta

"e) "kokeneilla sijoittajilla" tarkoitetaan: i) henkilöitä tai yksiköitä, joita pidetään tai kohdellaan pyynnöstä ammattimaisina asiakkaina direktiivin 2004/39/EY liitteen II mukaisesti, tai joita pidetään hyväksyttävänä vastapuolina direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan mukaisesti."	"e) "kokeneilla sijoittajilla" tarkoitetaan: i) henkilöitä tai yksiköitä, joita pidetään tai kohdellaan pyynnöstä ammattimaisina asiakkaina direktiivin 2004/39/EY liitteen II mukaisesti, tai joita pidetään hyväksyttävänä vastapuolina direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan mukaisesti. Henkilöt tai yksiköt, joita kohdellaan pyynnöstä muina kuin ammattimaisina asiakkaina direktiivin 2004/39/EY liitteen II mukaisesti, ei pidetä kokeneina sijoittajina. "
--	---

Perustelu:

Direktiivin 2003/71/EY mukainen kokeneen sijoittajan määritelmä sisältää nimenomaisesti EKP:n ja keskuspankit (2 artiklan 1 kohdan e alakohdan ii alakohta); tämän johdosta velvoitetta esitteen julkaisemiseen ei sovelleta, kun arvopapereita koskeva tarjous on osoitettu yksinomaan niille (3 artiklan 2 kohdan a alakohta). Direktiiviehdotuksen mukaan teksti ei enää sisällä nimenomaista viittausta EKP:hen ja keskuspankkeihin kokeneina sijoittajina, mutta ehdotettu uusi kokeneen sijoittajan määritelmä kattaa "henkilöt tai yksiköt, joita pidetään tai kohdellaan pyynnöstä ammattimaisina asiakkaina direktiivin 2004/39/EY liitteen II mukaisesti, tai joita pidetään hyväksyttävänä vastapuolina direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan mukaisesti". Sekä EKP:tä että keskuspankkeja pidetään ammattimaisina asiakkaina ja ne katsotaan hyväksyttäväksi vastapuoliksi, minkä johdosta niitä EKP:n käsityksen mukaan normaalisti edelleenkin pidettäisiin kokeneina sijoittajina. Direktiiviehdotuksen perusteella ei ole kuitenkaan selvää, mitä sääntöjä sovelletaan niihin ammattimaisiin asiakkaisiin, joita kohdellaan pyynnöstä muina kuin ammattimaisina asiakkaina direktiivin 2004/39/EY liitteen II mukaisesti. Ehdotettu muutos saattaisi selvyden vuoksi yhdenmukaisiksi direktiivissä 2004/39/EY tarkoitetun ammattimaisten asiakkaiden ja hyväksyttävien vastapuolten luettelon sekä direktiivissä 2003/71/EY tarkoitetun kokeneiden sijoittajien luettelon komission muutoksen tarkoitusta vastaavasti (ks. direktiiviehdotuksen johdanto-osan 6 perustelukappale).

Muutos 2

Direktiivin 2003/71/EY 8 artiklan 2a kohta (uusi)

Ei tekstiä	"2a. Esitteessä tai sen liitteissä ei edellytetä annettavan tietoja sellaisista keskuspankkiluotoista tai muista likviditeettiä tukevista toimista (mukaan lukien maksuvalmiuden turvaamiseksi annettu hätärahoitus), jotka EKPJ:hin kuuluva keskuspankki on antanut yksittäiselle luottolaitokselle."
------------	--

Perustelu:

Keskuspankkien luotto-operaatiot (mukaan lukien hätärahoitus maksuvalmiuden turvaamiseksi) yksittäiselle luottolaitokselle on mahdollisesti tarpeen pitää salassa rajoitetun ajanjakson ajan, jotta voidaan vaikuttaa myönteisesti rahoitusjärjestelmän vakauteen ja estää se, että järjestelmässä syntyisi tarpeettomia paineita. Rahoitusjärjestelmän moitteeton toiminta edellyttää yksiselitteistä poikkeusta, sillä julkistamistarvetta koskeva tapauskohtainen arviointi voisi johtaa umpikujaan tilanteessa, jossa nopeat toimet ovat tarpeen.

Muutos 3

Direktiivin 2004/109/EY 8 artiklan 4 kohta (uusi)

Ei tekstiä	"4. Tämän direktiivin 4, 5 ja 6 artiklan mukaan annettavien tietojen ei edellytetä sisältävän tietoja sellaisista keskuspankkiluotoista tai muista likviditeettiä tukevista toimista (mukaan lukien maksuvalmiuden turvaamiseksi annettu hätärahoitus), jotka EKPJ:hin kuuluva keskuspankki on antanut yksittäiselle luottolaitokselle."
------------	--

Komission ehdottama teksti	EKP:n ehdottamat muutokset ⁽¹⁾
----------------------------	---

Perustelu:

Keskuspankkien luotto-operaatiot (mukaan lukien hätärahoitus maksuvalmiuden turvaamiseksi) yksittäiselle luottolaitokselle on tarpeen pitää salassa, jotta voidaan vaikuttaa myönteisesti rahoitusjärjestelmän vakauteen ja estää se, että järjestelmässä syntyisi tarpeettomia paineita. Rahoitusjärjestelmän moitteeton toiminta edellyttää yksiselitteistä poikkeusta, sillä julkistamistarvetta koskeva tapauskohtainen arviointi voisi johtaa umpikujaan tilanteessa, jossa nopeat toimet ovat tarpeen.

Nykyinen teksti	EKP:n ehdottamat muutokset ⁽¹⁾
-----------------	---

Muutos 4

Direktiivin 2004/109/EY 11 artiklan 1 kohta

”1. Edellä 9 artiklaa ja 10 artiklan c kohtaa ei sovelleta osakkeisiin, joita Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) jäsenet hankkivat tai luovuttavat rahaviranomaisen tehtävään hoitaessaan, mukaan lukien osakkeet, joita EKPJ:n jäsenet hankkivat tai luovuttavat rahapoliittisiin tarkoituksiin myönnetyn pantti- tai takaisinostosopimuksen tai vastaavan likviditeettiä lisäävän sopimuksen mukaisesti tai maksujärjestelmän puitteissa.”

”1. Edellä 9 artiklaa ja 10 artiklan c kohtaa ei sovelleta osakkeisiin, joita Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) jäsenet hankkivat tai luovuttavat rahaviranomaisen tehtävään hoitaessaan, mukaan lukien osakkeet, joita EKPJ:n jäsenet hankkivat tai luovuttavat rahapoliittisiin tarkoituksiin myönnetyn pantti- tai takaisinostosopimuksen tai vastaavan likviditeettiä lisäävän sopimuksen mukaisesti tai maksujärjestelmän puitteissa **tai keskuspankkien muun luotonannon tai likviditeettiä tukevien toimien yhteydessä (mukaan lukien hätärahoitus maksuvalmiuden turvaamiseksi).**”

Perustelu:

Keskuspankkien luotto-operaatiot (mukaan lukien hätärahoitus maksuvalmiuden turvaamiseksi) yksittäiselle luottolaitokselle on tarpeen pitää salassa, jotta voidaan vaikuttaa myönteisesti rahoitusjärjestelmän vakauteen ja estää se, että järjestelmässä syntyisi tarpeettomia paineita. Rahoitusjärjestelmän moitteeton toiminta edellyttää yksiselitteistä poikkeusta, sillä julkistamistarvetta koskeva tapauskohtainen arviointi voisi johtaa umpikujaan tilanteessa, jossa nopeat toimet ovat tarpeen.

⁽¹⁾ Lihavointi itse tekstissä osoittaa EKP:n lisättäväksi ehdottaman uuden tekstin. Tekstissä oleva ylivaihe osoittaa EKP:n poistettavaksi ehdottaman tekstin.